

КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ В ПРЕХОД: БЪЛГАРИЯ СЛЕД 2025 Г.

Policy Brief No. 1, юни 2025 г.

България подобрява своята глобална конкурентоспособност с една позиция, преминавайки от 58-мо на 57-мо място от 69 икономики.¹ Начело на класацията са Швейцария, Сингапур и Дания. **Швейцария** е на първо място благодарение на изключителния си баланс в повечето измерения на конкурентоспособността, особено в ефективността на правителството и инфраструктурата. **Сингапур** заема второ място най-вече заради изключителните си икономически резултати и ефективността на правителството. **Дания** се класира на трето място със силното си институционално доверие, висококвалифицираната работна ръка и използването на цифрови инструменти и технологии.

Фискална стабилност и ИКТ

Макроикономическата стабилност, фискалната устойчивост и добрите резултати на сектора на информационните технологии са трите определящи положителни характеристики на конкурентоспособността на България през последното десетилетие.

Икономическа ефективност

България се представя сравнително добре по показателите за макроикономическа стабилност. Инфлацията е ниска и под контрол (2,6% през 2024 г.), а растежът на БВП се възстановява, макар и до скромните 2,8%.

Растежът на глава от населението поставя България на по-предното 16-то място.

¹ Според най-новото издание на [Годишника на световната конкурентоспособност 2025 г.](#) на Института за развитие на управлението (IMD), Швейцария. Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ и Центърът за изследване на демокрацията са българските партньори на IMD. Тази публикация е основана на данните и заключенията от Годишника за 2025 г.

ОСНОВНИ ИЗВОДИ

- Предстоящото членство в еврозоната предоставя на България уникална възможност да развие конкурентоспособността си извън ниските разходи. Пътят напред е да се насочат **стратегически инвестиции в цифрова инфраструктура** и жизнени иновационни екосистеми.
- Чрез стратегически инвестиции в **образование, което съответства на нуждите на пазара**, и чрез култивиране на високо качество на живот, България може да се превърне в магнит за таланти, като ефективно обърне тенденцията за изтичане на мозъци и изгради процъфтяваща, квалифицирана работна сила за бъдещето.
- На основата на силните си публични финанси, България може значително да повиши инвестиционната си привлекателност, като напредне в съдебните и административните реформи. Повишаването на прозрачността и отчетността ще създаде **стабилна и предвидима среда**, в която бизнесът може да расте устойчиво.
- Стратегията на страната следва да се съсредоточи върху **разширяването на ИТ сектора**, като същевременно се модернизират публичните услуги, за да се стимулират вътрешните иновации. По този начин страната ще създаде самоподдържаща се цифрова икономика и ще си осигури статута на технологичен лидер в Европа.

Безработицата остава сред най-ниските в ЕС – 3,8%. Съотношението на търговията към БВП е високо, което показва силна отвореност, а текущата сметка е

Съфинансирано от
Европейския съюз

В подкрепа на бизнеса

Тази публикация е подготвена в рамките на EEN, съфинансирана от ЕС. Съдържанието ѝ представя гледната точка на нейните автори, които единствено носят отговорност за нея. Правени са езикови редакции с помощта на ИИ.

Фигура 1. Четирите стълба на световната конкурентоспособност

Източник: Годишник на световната конкурентоспособност 2025 г.

като цяло балансирана. Потоците от преки чуждестранни инвестиции, макар и променливи, са относително високи като процент от БВП в сравнение със сходни държави. За да превърне макроикономическата стабилност в дългосрочна конкурентоспособност, България трябва да преобразува тези благоприятни показатели в продуктивни инвестиции, особено в инфраструктура, цифрова трансформация и иновационни екосистеми. Ключово е използването на механизмите за финансиране от ЕС за научноизследователска и развойна дейност (НИРД)², регионално развитие и стратегически сектори – отбрана, изкуствен интелект (ИИ), чиста енергия. България може също да използва своята отвореност, за да се интегрира по-дълбоко в европейските производствени вериги, особено след присъединяването си към еврозоната през януари 2026 г.

Правителствени политики

Въпреки незавидното представяне по отношение на качеството на институциите, България показва потенциал в опростената си данъчната политика и ниската тежест на корпоративните данъци. Пока-

зателите сочат, че укриването на данъци изглежда намалява, а публичният дълг е нисък, което класира страната на второ място в ЕС. Някои фискални реформи, като прозрачността на субсидиите и бюджетната дисциплина, са се утвърдили устойчиво след въвеждането на валутния борд. Така България може да се позиционира като една от най-предвидимите фискални юрисдикции в Европа. Това означава не само поддържане на конкурентни данъчни ставки и добра фискална прозрачност, но и намаляване на бюрокрацията, по-нататъшно дигитализиране на обществените услуги и осигуряване на по-добри данъчни услуги за добросъвестни данъкоплатци, като тези в сферата на НИРД, ИТ, ИИ и др. Въпреки това, правоприлагането остава под необходимото ниво. Деблокирането на съдебните и административните реформи би могло значително да повиши инвестиционната привлекателност и репутацията на България в областта на управлението, особено сред европейските МСП и технологичните инвеститори.

Бизнес среда

Страната все още разчита основно на разходна конкурентоспособност: разходите за труд, наемите и услугите остават достъпни по стандартите на ЕС. Наблюдава се и нарастващо използване на цифрови инструменти в бизнеса, а входящата мобилност на студенти се увеличава. Предприемачеството е ограничено, но не липсва: има ядро от стартъпи, които биха могли да се разраснат. Младежкото предприемачество е сред най-силно развитите в ЕС.³

България трябва да премине от конкурентоспособност, базирана на ниските разходи, към такава, задвижвана от иновациите. Това изисква разширяване на професионалното обучение, по-нататъшно съобразяване на продукцията на университетите с нуждите на бизнеса и изграждане на по-добър достъп до финансиране за малки и средни предприятия. Публично-частните партньорства в технологични паркове и регионални иновационни клъстери могат да бъдат използвани за задържане на таланти и стимулиране на местни фактори за растеж.

Инфраструктура

Страната се представя добре в области като износа на ИКТ услуги, наличието на сигурни интернет

² Георгиева, Т. и др., *Иновации.бг 2024: Иновации и устойчивост за бъдещ растеж*, София: Фондация „Приложни изследвания и комуникации“, 2024.

³ Георгиева и др., *Иновации.бг 2024*, София: Фондация ПИК, 2024.

сървъри и покритието на широколентови и мобилни мрежи. Тези показатели сочат наличието на основа от цифрова свързаност, която е достатъчно стабилна, за да поддържа съвременни бизнес операции и предоставяне на цифрови услуги. Освен това, увеличените инвестиции в училищна инфраструктура и разходите за образование, особено за цифрово оборудване и достъп, са започнали да подобряват цифровата грамотност и готовност на работната сила, особено сред по-младите поколения. За да се възползва от тези силни страни, **България трябва да се позиционира като регионален център за цифрови операции и иновации, особено за компании от ЕС, които искат да преместят по-близо до Европа своите ИТ, аналитични или кибер функции.** Съществуващата база за износ на ИКТ услуги в страната, главно в разработката на софтуер, изнесени бизнес процеси (Business Process Outsourcing – BPO) и финансови ИТ услуги, може да бъде разширена чрез подкрепа за технологични клъстери, стартър акселератори и публично-частни партньорства в областта на НИРД. Повишаването на доверието в цифровата среда, включително по-нататъшни подобрения в защитата на данните, киберсигурността и инфраструктурата за електронна идентификация, би увеличило привлекателността на страната за инвеститори във финтех и облачни услуги. България би могла да свърже развитието на цифровата инфраструктура с подобрения в електронното управление, цифровото здравеопазване и електронното обучение, което едновременно ще модернизира обществените услуги и ще създаде вътрешно търсене на технологични иновации. Чрез свързването на цифровата инфраструктура, образованието и бизнес екосистемите, България има потенциала да изгради не просто конкурентно предимство, а самоподсилваща се цифрова икономика, **способна да премине от нискоразходен аутсорсинг към иновации с висока стойност.**

Барииери пред растежа

Недостигът на умения и дефицитът в управлението са причина за ограничените преки чуждестранни инвестиции, което ограничава производителността и конкурентоспособността.

Икономическа ефективност

Макроикономическите показатели на България, като ниска инфлация и стабилен растеж, прикриват фундаментални уязвимости в структурата на

икономиката. Едно от най-сериозните основания за тревога е слабият дългосрочен растеж на заетостта, обусловен от застаряващо население, постоянно изтичане на мозъци⁴ и ограничено създаване на работни места във високопроизводителни сектори. България също така страда от ниски инвестиции в основен капитал и скромни прирасти на производителността. Експортните резултати са **насочени към продукти с ниска до средна добавена стойност**, с висока концентрация в тесен кръг от партньори и сектори⁵, което увеличава уязвимостта към външни шокове. Тези слабости разкриват икономика, **която остава прекалено зависима от разходни предимства и нискоквалифициран труд**, и в която липсват динамиката и разнообразието, необходими за устойчив растеж, воден от иновации.

Правителствени политики

България се класира слабо в почти всички аспекти на ефективността на правителството, като протекционизъм, прозрачност, инвестиционни стимули. Публичният сектор е възпрепятстван от стратегическа корупция, регулаторна непрозрачност⁶ и политизирана администрация, които изкривяват конкуренцията и възпират дългосрочните инвестиции. Адаптивността на политиките е ниска, а доверието в институциите е слабо. Въпреки че обществените поръчки са като цяло прозрачни, решенията за възлагане често остават повлияни от клиентелни кръгове, а чуждестранните инвеститори съобщават за притеснения относно фаворитизъм и административни бариери⁷. Макроикономическите конкурентни предимства се засенчват от **системните проблеми в управлението**, които подкопават доверието на инвеститорите и намаляват ефективността на обществените услуги.

Бизнес среда

Това е най-критичната област на слабо представяне в конкурентоспособността на България. Страната се нарежда близо до дъното в световен мащаб по ефективност на пазара на труда, с остър недостиг на квалифицирани работници, слабо професионално

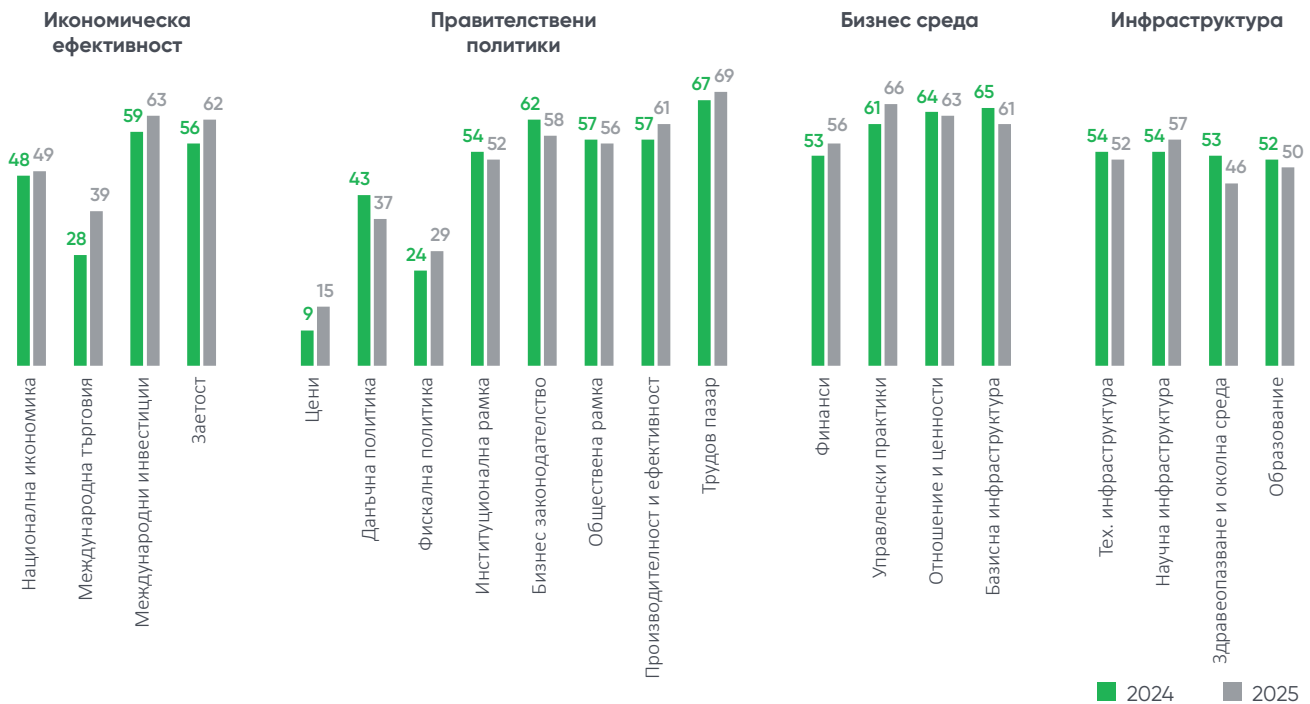
⁴ Георгиева и др., *Иновации.бг 2024*, София: Фондация ПИК, 2024.

⁵ Георгиева и др., *Иновации.бг 2024*, София: Фондация ПИК, 2024.

⁶ Център за изследване на демокрацията, *Завладяната държава: В търсене на антикорупционни резултати*, Policy Brief No. 144, април 2024.

⁷ Mihaly, F., et al., *Procuring Low Growth: The Impact of Political Favoritism on Public Procurement and Firm Performance in Bulgaria*, Policy Research Working Paper, 11085, World Bank, 2025.

Фигура 2. Профил на конкурентоспособността на България 2024 – 2025 г.

Източник: Годишник на световна конкурентоспособност 2025 г.

обучение и недостатъчно развит управленски капацитет. Предприемачите съобщават за съществени ограничения, поради слабия достъп до рискови фондове, високата цена на капитала и високите нива на неформална заетост. Компаниите срещат трудности при привличането и задържането на таланти, а финансовите умения са в недостиг. Освен това, страната има ниски резултати по отношение на гъвкавостта, цифровата трансформация във фирмите (с изключение на няколко водещи компании) и адаптивността към променящите се пазарни условия. Тези слабости затрудняват разрастването на бизнеса или прехода към дейности с по-висока добавена стойност, затваряйки икономиката в цикъл на ниски иновации и ниска производителност.

Инфраструктура

Въпреки че България е постигнала добър напредък в цифровата свързаност, качеството на всички видове инфраструктура остава пречка за конкурентоспособността. Страната не се представя добре в научната и технологичната инфраструктура, с ниски разходи за НИРД, **блокиран достъп на частни изследователски центрове** до задължителни по линия на ЕС инфраструктурни инициативи, ограничена патентна дейност и слаби връзки между университетите и индустрията. Образователната инфра-

структура е недостатъчно финансирана и несъответстваща на пазарните нужди, особено в областта на науката, технологиите, инженерството, математиката (Science, Technology, Engineering, Math – STEM). Физическата инфраструктура, най-вече в транспорта и енергетиката, е неравномерно разпределена, което ограничава интеграцията на регионалните икономики и мобилността както на стоки, така и на работна ръка. Разликата между градската и селската инфраструктура допълнително изостря неравенството и подкопава потенциала за регионално развитие.

Изтичане на мозъци и демографски срив

Справянето с изтичането на мозъци и застаряването на населението не е просто един от многото политически приоритети за България, а е най-голямото стратегическо предизвикателство пред страната. **Тези две динамики са дълбоко преплетени и лежат в основата на всички слабости на конкурентоспособността.** Ако останат неразрешени, те заплашват да подкопаят способността на България да расте, да създава иновации и дори да поддържа икономическите си резултати през следващите десетилетия.

На структурно ниво работната сила на България се свива. Страната преживява един от най-бързите спадове на населението в ЕС, с увеличаваща се средна възраст и постоянна емиграция, въпреки нарастващите нива на раждаемост (които все още са под нивото на заместване). Тези тенденции не са нови, но дългосрочните им ефекти стават все по-видими: постоянно намаляваща работна сила, нарастващи несъответствия в уменията и засилващ се натиск върху системите за социална солидарност. Много страни в ЕС и по света застаряват, но България комбинира демографски спад с постоянна и мащабна емиграция на млади, образовани и квалифицирани хора, особено в областта на технологиите, инженерството и медицината.

Този отлив на таланти, изтичането на мозъци, е повече от загуба на индивиди; това е загуба на капацитет за иновации, лидерство, предприемачество и институционално обновяване. С напускането на тези хора, напуска и способността на страната да изгражда глобално конкурентни фирми, да укрепва публичната администрация или да развива върхови научни изследвания и разработки. С течение на времето обратната връзка се влошава: остават по-малко квалифицирани хора, които да преподават, управляват, инвестират или менторстват, което прави България по-малко привлекателна не само за чуждестранните инвеститори, но и за собствените ѝ граждани.

Стратегически, това е повратен момент за **България да постави хората в сърцето на икономическата си визия**. Като се фокусира върху подхранването и привличането на квалифицирана работна ръка, нацията може да отключи пълния си потенциал и да ускори прехода си към икономика с висока стойност, задвижвана от иновации.

Този ориентиран към хората подход превръща финансирането от ЕС, данъчните стимули и цифровата инфраструктура в мощни инструменти, насочени към една-единствена вдъхновяваща цел: **създаване на жизнена среда от световна класа, в която талантът може да процъфтява**. В тази светлина, инвестирането в човешки капитал не е просто овладяване на предизвикателство; то е най-прекият път към повишаване на производителността, разпалване на нова вълна от НИРД и изграждане на динамична и надеждна бизнес среда на бъдещето.

Преодоляването на това предизвикателство е предпоставка за напредък в почти всяка друга сфера. България трябва да действа решително, за

да задържи талантите, да привлече отново своята диаспора и да интегрира политиките в областта на образованието, труда, иновациите и семейната подкрепа. В противен случай рискува да се превърне в **демографски куха държава**, присъстваща на картата, но отсъстваща в икономиката на бъдещето.

Конкурентоспособност, основана на ниските разходи

Конкурентоспособността, основана на ниските разходи, отдавна е едно от най-важните предимства на България, особено от гледна точка на чуждестранните инвеститори, търсещи евтина работна ръка, ниски оперативни разходи и достъп до пазара на ЕС. **Разходната конкурентоспособност е най-често цитираното от бизнеса основно предимство на българската икономика**. Тази сила обаче лесно може да се превърне в структурна слабост, ако остане основната търговска атракция на страната, особено в контекста на ниските инвестиции в НИРД и слабия дългосрочен растеж на заетостта.

Икономика, изградена около ниски разходи, обикновено привлича инвестиции в сектори, които предлагат ограничено създаване на стойност, като базово производство, поддържащи услуги или аутсорсинг с ниска сложност. Тези сектори често са силно мобилни: след като заплатите се повишат или друга държава предложи по-изгодни условия, инвестицията се премества. В резултат на това България рискува да попадне в капана на надпревара към дъното, където императивът е да останеш ефтин, а не да станеш по-добър.

Без силна дейност в областта на НИРД, страната няма капацитет да генерира нови технологии, процеси или интелектуална собственост. Българското правителство продължава просто да следва предписанията на ЕС⁸, без да създава и управлява **собствена политика за НИРД и иновации** и без да я обезпечавя с национален ресурс. Единствената по-значима местна иновация, въведена в областта на политиката за НИРД в страната, датира от 2004 г. Това сериозно ограничава способността ѝ да се изкачва по веригата на стойността.

В същото време, комбинацията от ниски заплати и ограничени перспективи за развитие на уменията или кариерно израстване насърчава **емиграцията сред най-талантливите и образовани граждани**.

⁸ Георгиева и др., *Иновации.бг 2024*, София: Фондация ПИК, 2024.

Трябва да се отбележи, че все още има твърде много секторно-специфични **задушавачи монополни сили**, които европейската интеграция не успя да деблокира⁹, включително в образованието, медицината, енергетиката и др. ИТ секторът е рядко изключение. Разходната конкурентоспособност обезкуражава създаването на работни места с по-висока добавена стойност, което ускорява загубата както на количеството, така и на качеството на работната сила, усложнявайки демографския проблем и допълнително потискайки дългосрочната база на заетостта.

Този модел на растеж подкопава производителността. Когато трудът е евтин, фирмите често нямат стимул да инвестират в по-ефективни процеси, по-добро управление или обучение на служителите. Ръстът на производителността остава скромнен, а общата икономика – вяла, дори когато нивата на заетост изглеждат стабилни на повърхността.

Зависимостта на България от ниските разходи като конкурентно предимство противоречи на по-широката посока на развитие на политиката на ЕС и глобалните икономически тенденции. Стратегическият фокус на ЕС е върху устойчивостта, технологичния суверенитет, климатично неутралния растеж и цифровата трансформация. Тези приоритети възнаграждават икономики, които са водени от иновации, а не от разходи. България рискува да изостане в ключови европейски индустриални и технологични вериги за създаване на стойност, ако не може да премине към дейности с по-висока добавена стойност и знание.

Макар ниските разходи да могат да привлекат инвестиции, те не са стратегия за устойчив, дългосрочен растеж. Без целенасочени усилия за развитие на иновационни екосистеми, инвестиране в умения и модернизиране на институциите, разходното предимство на България може да се окаже задънена улица.

Колко квалифицирана е работна ръка в България?

Мнозинството от ръководните кадри в България определя „квалифицираната работна ръка“ като 4-тата най-привлекателна характеристика на страната, въпреки наличието на множество „твърди“ данни, които постоянно показват сериозни про-

пуски в ефективността на пазара на труда и наличието на умения.

Това разминаване може да **отразява несъответствие между възприятието и структурната реалност** и разкрива важни нюанси. Ръководните кадри може би тълкуват „квалифицирана работна ръка“ не в абсолютни стойности, а като „разумно квалифицирана за цената“. България предлага достъп до работници с функционални технически познания при значително по-ниски нива на заплащане от Западна Европа. За много фирми, чувствителни към разходите, тази комбинация все още е привлекателна, дори ако резервът от таланти от най-висок клас се свива.

Тази разлика между възприятието и данните предполага, че **привлекателността на България е концентрирана в миналото, но ще става все по-крехка**. Ръководните кадри вероятно виждат настоящите или остатъчните предимства на пазара на труда в България, особено в ИКТ и инженерното образование, но основните, по-големи тенденции са негативни. Ако не бъдат обърнати, ерозията на уменията, съчетана с демографския спад, скоро ще превърне възприеманата сила в критичен пасив.

България може все още да изглежда квалифицирана днес, но времето ѝ да остане такава изтича. Работната сила застарява, младите напускат, а връзката между образованието и икономиката остава слаба. Ако не се предприемат спешни реформи, репутацията на „квалифицирана работна ръка“ вече няма да съответства на бъдещата реалност. **А по отношение на разработването на политики, тези разминаващи се сигнали показват, че справянето с подобни предизвикателства трябва да бъде основен и спешен приоритет ежедневно.**

Стратегически реформи

Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ и Центърът за изследване на демокрацията¹⁰ са идентифицирали **следните пет ключови предизвикателства**, които възпрепятстват конкурентоспособността на българската икономика:

- Изтичането на мозъци, застаряването, недеklarираният труд и пропуските в уменията ерозират капацитета на работната сила.

⁹ Център за изследване на демокрацията, *Завладяната държава*, Policy Brief No. 144, април 2024.

¹⁰ Двете организации са партньори за България на Световния годишник за конкурентоспособност на IMD.

- Иновациите и растежът страдат от слаби капиталови пазари и лоши стимули за НИРД.
- Завладяването на държавата и стратегическата корупция изкривяват пазарната конкуренция.
- Слабата съдебна система и политизираната администрация възпират инвестициите и реформите.
- Бавният зелен и цифров преход, енергийните иновации и лошата свързаност отслабват устойчивостта.

Справянето с изтичането на мозъци, неформалния труд и несъответствията в уменията би подмладило базата на човешкия капитал в България. По-силен резерв от таланти, особено в технологиите, инженерството и приложните науки, би подкрепил растеж, воден от иновации. Ако България успее **да задържи повече от своите млади хора и да привлече обратно част от своята диаспора**, ще се усетят директни ползи в производителността, както и по-широко обществено обновяване. Съобразяването на образованието и професионалното обучение с пазарните нужди би помогнало за намаляване на безработицата и насърчаване на формалното участие на пазара на труда. Въпреки това, постигането на устойчива промяна би изисквало последователно, непрекъснато повишаване на качеството на предоставяните социални услуги и укрепване на правоприлагащия капацитет.

Справянето със слабостта на капиталовите пазари и липсата на стимули за научни изследвания и развойна дейност би вдъхнало живот в иновационната екосистема на България. Стартъпите и малките предприятия биха получили достъп до капитал за растеж, насърчаване на предприемачеството и комерсиализация на научни идеи. Изоставашото представяне на страната в патентната дейност, технологичния износ и бизнес динамиката вероятно ще се смени с бърз растеж, помагайки на България да се превърне в регионален център за цифрови и чисти технологични иновации.

Ограничаването на завладяването на държавата¹¹ и стратегическата корупция би създавало равни условия за бизнеса, намалявайки доминацията на политически свързани субекти и позволявайки по-динамичен частен сектор. С по-справедливи пазарни условия доверието на инвеститорите ще

нарасне, както от страна на местните предприемачи, така и от чуждестранния капитал. Публичните финанси също биха се възползвали от увеличеното спазване на данъчното законодателство и по-ефективното разпределение на държавните ресурси. Това би могло да издигне ефективността на управлението в България до нива, сравними с напредналите икономики в ЕС.

Реформирането на съдебната система и деполитизирането на публичната администрация би укрепило върховенството на закона и предвидимостта на политиките. Инвеститорите и бизнесът вече няма да виждат регулаторния риск или произволното правоприлагане като основни проблеми. Договорите ще се изпълняват по-надеждно, а институциите ще се ползват с по-голямо доверие. Тези подобрения не само биха подкрепили по-висококачествени инвестиции, но биха могли да отключат и достъп до европейски фондове, обвързани с върховенството на закона, например по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост¹².

Ускоряването на зеления и цифровия преход, заедно с подобряването на физическата и цифровата инфраструктура, могат да осигурят устойчив бъдеще ръст на българската икономика. По-добрата свързаност, както по отношение на транспорта, така и на широколентовия достъп до интернет, би привлякла сектори с висока добавена стойност. По-устойчива и нисковъглеродна енергийна система би намалила зависимостта от изкопаеми горива и би помогнала на икономиката да се възползва по-пълноценно от климатичните политики на ЕС. Електронното управление и инфраструктурата за данни биха подобрили предоставянето на услуги и прозрачността.

Еврото като катализатор

Предстоящото присъединяване на България към еврозоната през януари 2026 г. е повратен момент за превръщане на нейната макроикономическа стабилност в дългосрочна конкурентоспособност. То е и признание за продължаващата фискална устойчивост и дисциплина на страната, което я позиционира добре в новите политики на ЕС за увеличаване на инвестициите в отбрана и в конкурентоспособност. България вече поддържа

¹¹ Център за изследване на демокрацията, *Завладяната държава*, Policy Brief No. 144, април 2024.

¹² Георгиева и др., *Иновации.бг 2024*, София: Фондация ПИК, 2024.

ниска инфлация, балансирана текуща сметка и едно от най-ниските нива на безработица в ЕС. Тези основи осигуряват стабилна база за приемането на еврото. Присъединяването към еврозоната може да засили тези предимства чрез повишаване на доверието на инвеститорите, намаляване на транзакционните разходи и по-дълбоко интегриране на България в европейските индустриални вериги за създаване на стойност. Повишаването на доверието на чуждестранните инвеститори в българската икономика, свързано с приемането на еврото, може също да помогне за закотвяне на фискалната дисциплина и подобряване на репутацията на страната като предвидима инвестиционна дестинация – особено за европейските МСП и технологичните инвеститори, търсещи сигурен достъп до единния пазар.

Въпреки това, успехът на интеграцията в еврозоната зависи силно от справянето на България с основните ѝ структурни слабости, особено на пазара на труда, в иновациите и управлението. Без решителни реформи, като съобразяване на образованието с пазарните нужди, ограничаване на корупцията и увеличаване на достъпа до капитал, членството в еврозоната ще остане характеристика, а не решение. Еврозоната не е заместител на конкурентоспособността; тя е рамка, която възнаграждава тези, които вече са подготвени да създават иновации и да се конкурират на по-високо ниво. За България еврото трябва да бъде катализатор, а не патерица, за преминаване отвъд модела на растеж, основан на ниски разходи, към икономика, задвижвана от знанието и основана на правилата.